

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA NA NA DOSTAWĘ ODZIEŻY

Opis przedmiotu zamówienia jest zarówno obowiązkiem, jak i uprawnieniem każdego zamawiającego, ponieważ to właśnie na nim spoczywa obowiązek jasnego i precyzyjnego określenia przedmiotu zamówienia.

W nawiązaniu do art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r., Prawo Zamówień publicznych¹ przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty przez wykonawcę.

Dokonywany przez zamawiającego w specyfikacji istotnych warunków zamówienia opis przedmiotu zamówienia wpływa na przebieg postępowania o udzielenie tego zamówienia oraz stanowi o istotnych postanowieniach późniejszej umowy. Na zamawiającym zatem spoczywa obowiązek jasnego i precyzyjnego określenia przedmiotu zamówienia. Zamawiający musi wykorzystać do jego opisu standardowych określeń technicznych, które są zwykle używane w branży np. :odzieżowej.

W wyroku o sygn. UZP/ZO/2091/04 Arbitrzy przypomnieli, że zgodnie z art. 29 ust. 3 ustawy prawo zamówień publicznych nie wolno opisywać zamówienia przez wskazywanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia. Wskazany przez Zespół Arbitrów przepis pozwala na podanie producenta lub marki produktu tylko wtedy, gdy przedmiotu zamówienia nie można opisać za pomocą dostatecznie dokładnych określeń lub gdy jest to uzasadnione przedmiotem zamówienia (wówczas jednak trzeba dopuścić możliwość składania ofert równoważnych).

Zgodnie z art. 7 ust. 6 dyrektywy 77/62, zmienionym art. 8 dyrektywy 88/295, państwa członkowskie (zamawiający) nie powinni używać specyfikacji, które odnosząc się do towarów określonej produkcji, pochodzenia lub produkowanych w określony sposób, skutkują uprzywilejowaniem lub eliminacją pewnych przedsiębiorstw lub produktów.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 Prawo zamówień publicznych zamawiający opisuje przedmiot zamówienia za pomocą cech technicznych i jakościowych, przy przestrzeganiu Polskich Norm przenoszących europejskie normy zharmonizowane.

W zamówieniach publicznych na dostawę odzieży dla pracowników przedmiot zamówienia najczęściej opisuje się właśnie przy pomocy Polskich Norm: odzież ochronną

¹ Dz. U. Nr 19, poz. 177 z późn. zm.

poprzez EN 340 „*Odzież ochronna. Wymagania ogólne*” i odzież roboczą poprzez PN-P-84525 „*Odzież robocza. Ubrania robocze*”.

W przetargu na dostawę odzieży ochronnej Norma Europejska EN 340 definiuje zakres ogólnych wymagań dotyczących funkcjonalności ubrania z zakresu nieszkodliwości, określenia wielkości, starzenia się, kompatybilności, ergonomii, oznaczenia odzieży ochronnej oraz informacji, jakich powinien udzielić producent odzieży ochronnej.

Odzież ochronna nie powinna mieć szorstkiej, ostrej lub twardej powierzchni, która mogłaby skaleczyć lub podrażniać skórę użytkownika. Wymaga się aby nie była zbyt obcisła, że aż tamowałaby przepływ krwi oraz aby nie była zbyt luźna czy ciężka, że utrudniałaby poruszanie się użytkownika.

W zamówieniach na dostawę odzieży zamawiający powinien opisywać bardzo dokładnie elementy ubrania, przód, tył, rękawy, nogawki, kieszenie i do tego powinien dołączyć do specyfikacji istotnych warunków zamówienia rysunki techniczne wymaganej odzieży.

Materiały użyte w odzieży ochronnej powinny spełniać następujące wymagania:

- ✓ - zawartość chromu VI w odzieży skórzanej powinna być zgodna z normą EN 420,
- ✓ odporność kolorów w odzieży ochronnej na wpływ potu w celu zapewnienia odpowiedniej higieny użytkownika (np. żeby nie barwiła skóry) powinno określać się zgodnie z EN 105-A02 i powinna wynosić przynajmniej 4 na skali Greya określającej zmiany koloru próbki. Test taki należy przeprowadzić zgodnie z EN ISO 105-E04,
- ✓ wszystkie materiały metaliczne, które będą miały kontakt ze skórą przez dłuższy czas (np.: napy, okucia) powinny odznaczać się emisją niklu niższą niż 0,5 µg/tydzień. Metoda testowa powinna być zgodna z EN 1811.

Najczęściej jednak zamawiający ogłaszają przetargi na dostawę odzieży roboczej, której używa się w każdym zakładzie pracy, fabryce, hurtowni itp. Odzież robocza jest to odzież zabezpieczająca lub zastępująca własną odzież pracownika w warunkach, w których nie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia. Odzież robocza powinna być dostosowana do wykonywanych czynności i wymogów procesu technologicznego.

Ubrania robocze powinny być zaprojektowane z uwzględnieniem warunków pracy użytkownika i parametrów mikroklimatu, w którym praca jest wykonywana.

W specyfikacji istotnych warunków zamówienia zamawiający powinien zaznaczyć, iż ubrania powinny być dostosowane do wymiarów ciała, powinny uwzględniać dynamikę ruchu użytkownika podczas pracy, zapewniać bezpieczeństwo pracy w wyniku eliminacji luźnych elementów oraz odpowiednio okrywać sylwetkę.

Materiały i dodatki użyte w ubraniu roboczym powinny być dostosowane do warunków użytkowania ubrań i wymagań technologicznych procesów produkcyjnych oraz nie powinny niekorzystnie wpływać na użytkownika.

Materiały podstawowe ubrań roboczych należy stosować z uwzględnieniem ich szczegółowego przeznaczenia. Zaleca się stosować:

- a) w przypadku prac lekkich i średniociężkich, prowadzonych w warunkach wymagających zachowania higieny i estetyki:
 - ✓ wykonywanych w temperaturze podwyższonej – materiały o masie od 130 g/m² do 160 g/m²,
 - ✓ Wykonywanych w temperaturze normalnej – materiały o masie od 160 g/m² do 200 g/m²,
- b) w przypadku prac średniociężkich, prowadzonych w warunkach normalnego brudzenia i niszczenia, bez specjalnych wymagań:
 - ✓ w temperaturze normalnej – materiały o masie od 200 g/m² do 230 g/m²,
 - ✓ w temperaturze podwyższonej – materiały o masie od 160 g/m² do 200 g/m²
- c) w przypadku prac ciężkich, prowadzonych w warunkach intensywnego niszczenia:
 - ✓ w temperaturze normalnej – materiały o masie większej niż 270 g/m²
 - ✓ w temperaturze podwyższonej – materiały o masie od 230 g/m² do 270 g/m²
- d) w przypadku prac ciężkich, prowadzonych w warunkach intensywnego niszczenia i brudzenia substancjami trudnospieralnymi nietoksycznymi:
 - ✓ w temperaturze normalnej – materiały z impregnacją oleofobową, o masie większej niż 270 g/m²,
- e) do prac ciężkich prowadzonych w warunkach intensywnego niszczenia i zwilgocenia:
 - ✓ w temperaturze normalnej - materiały z impregnacją hydrofobową o masie od 230 g/m² do 270 g/m².

Nici, których używa się do uszycia ubrania roboczego należy dostosować do składu surowcowego, masy i wytrzymałości materiału, technologii konfekcjonowania oraz wymaganej sprawności szwu. Do szycia ubrań roboczych zaleca się stosowanie nici rdzeniowych poliestrowo-poliestrowych lub poliestrowo-celulozowych wg PN-P-81101-03:1990 (PN-90/P-81101.03) lub nici bawełnopodobnych poliestrowych według PN-P-81101-04:1990 (PN-90/P-81101.04).

W opisie zamówienia należy również zwrócić uwagę na taśmy i dodatki do ubrań roboczych. Taśmy włókiennicze należy dostosować do materiału podstawowego pod względem wytrzymałości i uwzględnić zmianę jego wymiaru po praniu. Taśmy elastyczne

należy dostosować do przewidzianych procesów konserwacji. Dodatki z tworzyw sztucznych powinny być odporne na przewidziane zabiegi konserwacyjne. Dodatki metalowe, np.: guziki, klamry, powinny być wykonane z materiałów, które nie ulegają korozji w procesie użytkowania i konserwacji. Dodatki metalowe i z tworzyw sztucznych powinny charakteryzować się gładką powierzchnią.

W ubraniu roboczym wszystkie elementy narażone na rozerwanie lub wyrwanie należy szczególnie wzmocnić, np.: nitem lub wielokrotnie przesywając. Do mocowania guzików zatrzaskowych, przyszywania guzików i wykonywania dziurek należy stosować co najmniej dwie warstwy materiału.

Powierzchnie ubrań, narażonych na intensywne niszczenie, brudzenie lub zamoczenie, powinny być zabezpieczone dodatkową warstwą materiału podstawowego lub innego materiału o specjalnych cechach. Topografię oddziaływania i rodzaje czynników należy ustalić na podstawie analizy warunków pracy. Typowe miejsca, w których należy zastosować dodatkowe wzmocnienia to:

- ✓ przód bluzy od dołu linii karczka lub łącznie z karczkiem,
- ✓ rękawy od dołu linii powyżej łokcia na całym obwodzie lub w części tylnej,
- ✓ przód spodni na linii kolan, ud lub na całej powierzchni przodu,
- ✓ tył spodni w górnej części,
- ✓ dół nogawek na całym obwodzie.

Wymagania dotyczące wielkości ubrań określono według PN-P-84504:1997 z ograniczeniem wyboru sylwetki typu B. Nie wyklucza to oczywiście możliwości produkowania ubrań dla osób o wymiarach większych lub mniejszych. Budowa oznaczeń rozmiarów ubrań, w formie opisowej lub graficznej, powinna być zgodna z PN-P-84503:1997. Sposób wykonywania pomiarów ciała powinien być zgodny z PN-84500:1982 (PN-82/P-84500).

Podczas opisywania przedmiotu zamówienia na dostawę ubrań należy wyznaczyć również pozostałe wymagania, takie jak: stopnie jakości ubrań (zgodne z PN-P-06751:1987 (PN-87/P-06751)), oznaczenia ubrań (zgodne z PN-P-84531:1990 (PN-90/P-84531) oraz PN-P-84531/A1:1997), składanie ubrań (zgodne z PN-P-84530:1990 (PN-90/P-84530)), pakowanie, przechowywanie i transport ubrań (zgodne z PN-P-84669:1988 (PN-88/P-84669)) oraz badania odbiorcze ubrań, które powinny być zgodne z PN-P-84506:1983 (PN-83/P-84506).

Według art. 30 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych do opisu przedmiotu zamówienia stosuje się nazwy i kody określone we Wspólnym Słowniku Zamówień (CPV).

CPV jest systemem klasyfikacji produktów, usług i robót budowlanych stworzony na potrzeby zamówień publicznych. Składa się on ze słownika głównego oraz słownika uzupełniającego.

Przykładowe kody CPV w dostawach na ubrania to np.: 18443320-5 (czapki letnie i zimowe), 18223200-0 (kurtki), 18424000-7 (rękawiczki), 18220000-7 (spodnie) oraz 18232000-4 (spódnice).

Przepis art. 93 ust. 1 pkt. 7 prawa zamówień publicznych nakłada na zamawiającego obowiązek unieważnienia postępowania w sytuacji, gdy postępowanie obarczone jest wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy w sprawie zamówienia publicznego. W art. 146 ust. 1 pkt. 6 mowa jest o sytuacji, w której w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego doszło do naruszenia przepisów określonych w ustawie, a naruszenie to miało wpływ na wynik postępowania. Art. 146 ust. 1 pkt. 5 natomiast odwołuje się do dokonania wyboru oferty z rażącym naruszeniem ustawy.

Jeżeli więc mamy sytuację, że zamawiający opisał przedmiot zamówienia nie w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, z uwzględnieniem wszystkich wymagań i okoliczności mogących mieć wpływ na sporządzenie oferty tak jak wynika to z ustawy, ale poprzez wskazanie znaku towarowego, mimo, iż nie było to uzasadnione specyfiką przedmiotu zamówienia ani tym, że nie mógł on opisać przedmiotu zamówienia za pomocą dostatecznie dokładnych określeń – dokonał wyboru oferty z rażącym naruszeniem przepisów prawa zamówień publicznych.